

Inatsisartunut ilaasortaq, Kristian Jeremiassen, Siumut
MAANI

Piniarnermut allagartat assigiinnerinut naleqqiullugu qilalukkanik qaqortanik qernertanillu piniarsinnaanermut periarfissat pillugit Naalakkersuisunut 2011-8 apeqqut pillugu APNN-ip akissutaa

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Piniarnermut allagartat assigiinngissutaat aallaavigalugu qilalukkanik qaqortanik qernertanillu piniakkanut aalisakkanillu allanik killilersorneqartunik piniarsinnaanermut periarfissat pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit akissuteqarfiginissaannut akisussaaffinnut innersuussutigineqarsimapput.

17. jan 2011
Sagsnr. 2011-044479
Dok. Nr. 544172

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 47 04
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1) Qilalukkat sooq saniatigooralugu piniartartunut piniaqqusaajunnaarnissaat Naalakkersuisut siunniuppaat?

1-imut tunngatillugu

Qilalukkat qaqortat qernertallu Kalaallit Nunaata annersaani piniakkani pingaarnersaajuarsimapput. Pisassiissutit 2004-milu nalunaarut aqutigalugit piniakkanik killilersuisoqalermalli piniarnerup annertussusiatigut, piniariaatsikkut iluaquteqarnikkullu allanngortoqarsimavoq. Ilaatigut biologit siunnersuutaasigut kiisalu atuisuniit siunnersuisoqarneratigut ingerlatsiviup ilisimasai annertusiartuinnaarsimapput. Tamatuma kingunerisaanik immikkoortutigut arlalitsigut nalunaarummut atuuttumut nutarterisoqarnissaa kissaatigineqalersimavoq, ilaatigut tusarniaanermi kikkut piniarsinnaatitaaneri pillugit aalajangersakkani allannguisoqarnissaa siunnersutigineqarsimavoq, taamaalilluni inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqartut kisimik qaqortanik qernertanillu qilalugarniarnissamut akuerineqartalerlutik. Kissaatigisaq taanna KNAPK-mit arlaleriarluni allaaserineqartarsimavoq.

Qilalukkanik qaqortanik imaluunniit qilalukkanik qernertanik pisanik inatsisit malillugit nalunaaruteqarnermi immikkut immersugassaq aqutigalugu ukiuni kingullerni marlussunni inuussutissarsiutigalugu piniartuniit aamma sunngiffimmi pinaluttartuniit nalunaarutigineqartut qilalukkat pisariaqartut amerlassusaat paasineqarsinnaavoq. Qasseriarlunili piniartut allat peqataasimaneri taakkulu amerlassusaat pisanut ataasiakkaanut piniarnermi allagartanut taakkununga marlunnut agguarnissaat ajornakusoorluni. Nalunaarsuinerit takutippaat ukiut kingulliit marlussuit ingerlaneranni nunatsinni pisassiissutigineqartunit qilalukkat taakku marluk pillugit nalunaarutigineqartartut sunngiffimmi pinaluttartuneersut procentit marlunniit appasinnerusarsimasut.

Allannguuteqarnissamut siunnersuuteqarnermut atatillugu inunmut
inuussutissarsiutigalugu allagartaqartunut aningaasarsiornikkut ajunngitsumik

kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq, niuertarfiit saniatigut tunisassianik/nerisassanik kisiartaallutik pilersuisunngorunik mattannik, orsumik, neqimik tuugaanillu tunisinermi annertunerusumik isertitaqarnerat anguneqarsinnaalluni.

Aammattaq tusarniaanermi siunnersuuteqarnermi inuit ilaannut sunngiffimmi piniarnissamut allagartaqartunut siusinnerusukkullu qilalukkanik taakkuninnga nammineq pisaqarsinnaanermik periarfissaqarsimasunut aningaasaqarnikkut kingunerlutsisisinnaanera naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Aningaasatigut isertitatuunngitsaq, tassa taamatut piniarnissamut allagartaqartut tuniniaanissamut akuersissuteqanngimmata, kisiannili nammineq inuuniarnermikkut aningaasartuutaat annerulissammata. Inuussutissat taakku piniakkanik allamik taarserneqarsinnaapput, ilaqutariillu ataasiakkaat qangatut nerisatik attatiinnarusukkunik pisiarisinnaallugit. Tassunga tunngatillugu neqeroortugineqartunut apeqqutaassaaq ullumikkut akiusunut qaffasissunut ilaqutariit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut akissaqarnerut. Taamaattumik qangatut ileqqusumik nerisassat akii pillugit KNAPK-p oqaloqatiginissaa pisariaqarpoq. Kiisalu sumiiffinni pissaqartitsisoqarnerseq. Mattaat neqillu ilai toqqaannartumik tunitsivinnut akuerisaasunut tunineqartarput imaluunniit illoqarfinni anginerusuni inunnut akisunerutillugit tunineqartarlutik, taamaalilluni najukkami pisiassaqaarnissaq pisinissamullu periarfissaqarneq pingaartumik avannarpasinnerusumi annikitsuinnaassalluni aningaasartuutilluunniit qaffasinnerusinnaallutik.

Piniarneq eqqissimatitsinerlu pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. xx, yy februar 2011-meersumut missingiut, Naalackersuisunut akuerisassanngorlugu tunniunneqartumi, tusarniaanermi oqaaseqaatit tiguneqartut amerlanersaat naleqqussarlugit ilanngunneqarput, taamaalilluni aalajangiiffigisassatut missingiut tusarniaassutigineqartumiit allaanerulluni.

Nalunaarummi maannakkut siunniunneqarpoq aqutsisoqarfimmut pisassiissutigineqartut 0-10 %-ii sunngiffimmi piniartunut Kommunimit tunniunneqarsinnaasut. Taamaalilluni pisassiissutigineqartut ilai inunnut sunngiffimmi piniarnermut allagartaqartunut tunniunneqassanersut imaluunniit tunniunneqassanngitsut kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqassalluni. Taamaalilluni tusarniaanermi akissutit ilanngullugit nalilersuutigineqarsimapput.

2) Qilalukkat inuussutissarsiutigalugu piniartut aalisartullu kisimik piniarsinnaalerunikkut nunap inuinik immikkoortitsinerunngila?

2-mut tunngatillugu

Maannakkut missingiutaasumi allannguutininut tunngatillugu 1-imut tunngasoq takujuk.

3) Piniakkat aalisakkallu suut inuussutissarsiutigalugu piniartunik aalisartunillu taamaallaat piniarsinnaalerneqarnissaat anguniarneqarpa?

3-mut tunngatillugu

Imaani miluumasunut pisassiissutigineqartartut amerlanersaannut akuersissuteqarnissaq anguniarlugu ullumikkut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqartariaqarpoq, tassunga ilanngullugu nannut, aarrit, tikaagullit, qipoqqat, arfivik tikaagulliusaallu. Taakku saniatigut timmissanik nakkutiginninnerup iluani piniarnissamut allagartat taakkuninnga marlunnut timmissanut pisassiissutigineqartunut

ullormut pisassiissutigineqartut assigiinngitsuupput kiisalu tuttunik umimmannillu nakkutiginninnerup iluani piffissat piniarfissat pisassiissutillu assigiinngissinnaallutik.

Uumasut miluumasut assigiinngitsut nutaat pillugit inuussutissarsiutigalugu piniartut kisimik piniartartuunissaannut maannakkut pilersaaruteqanngilaq.

Aalisarneq eqqarsaatigalugu, saarullinnut, assagiarsunnut aamma qaleralinnut aalisarsinnaanermut akuersissuteqartoqartariaqarpoq. Taamatullu aamma kapisilinnut aalisarsinnaanermut akuersissuteqartoqartariaqarpoq, kalaalimineerniarfinni tuniniaassagaanni. Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaqanngikkaanni, nipisanniarnissamut akuersissummik allagartaqalernissaq pisariaqarpoq. Akuersissutiniq tunineqassagaanni, aalisarnermut inatisisip piumasaqaatai eqqortinneqartariaqarput.

Qaleralinniarneq eqqarsaatigalugu, sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut ingerlatsinissamut pilersaarut sananeqarpoq. Ingerlatsinissamut pilersaarummi siunertarineqarpoq, TAC-mi pisassarititat aaqqissorneqarneri nutaat pilersinneqarnissaat, taakkulu immikkoortunut marlunnut, tassalu angallatinut angisuunut taamatullu angallatinut mikisunut aaqqissorneqartalissallutik. Angallatit mikinerit paggatassinneqartassapput, angallatillu anginerit immikkut pisassineqartassallutik, pisassiissutillu taakku niuererutigineqarsinnaassaallutik.

4) Naalackersuisut sunngiiffimmi piniartunit, qilalukkanik piniarsinnaajunnaartitaanissartik pillugu allagaqaatinik atsiortitsinernillu tigusaqarsimappat?

4-mut tunngatillugu

Tusarniaanermut akissutit arlallit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit kisimik pisassiissutiniq tunineqarnissaannut siunnersuut akerleraat, ilaatigut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni TPAK-p sinnisuaniiit, KANUKOKA-mit, Qaanaami aqutsiveqarfimmiit, Upernavik, Qeqertarsuaq, Ilulissat aamma TPAK-p immikkoortortai Uummannami, Qeqertarsuup Tunuani Sisimiut ilanngullugit, atsiornernillu 1014-inik allannguutissamut tassunga akerliusunik nassitsilluni. Ilaatigut oqaaseqaatini isumaqartoqarpoq taamaaliorneq nunaqqatigiinnut aseruutaassasoq, Kalaallit Nunaanni innuttaasutut pisinnaatitaaffimmik peersinerussalluni aammalu inuussutissaqartitsineq piniartuinnarniitinneqassanngimmat, pingaartumik avannarpasinnerusumiittut ulluinnarni inuuneranni piniarnermut allagartat marluusut periarfissarititaat immikkoortinneqarneq ajormata.

Allanngortitsinissamut isumaqataapput KNAPK immikkoortortaalu, Kommune Kujalleq aamma Kommuneqarfik Sermersooq. Siusinnerusukkut allakkatigut KNAPK-miit tunngavilersuutigineqartarpoq inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnermik allagartallit pisuussutiniq killilersukkanik killilersuisoqartillugu siullinneqartarnissaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ane Hansen